

VT2022

Studiehandledning

Organisering och ledning i socialt arbete, 7,5 hp
745G57

Organisation and Management in Social Work,
7,5 ECTS Credits

Kursansvarig: Simon Härnbro simon.harnbro@liu.se

Examinator: Sofia Nordmark sofia.nordmark@liu.se

Organisering och ledning i socialt arbete, 7,5 hp

Kurskod 745G57

Inledning

I denna kurs kommer vi att behandla organisering och ledning i socialt arbete. Kursen introducerar teorier kring organisationsteori, ledarskap, ekonomisk styrning och budget, att leda utvecklings- och förändringsarbete och samverkan. Utgångspunkten för dessa teman är socionomprofessionen och det sociala arbetets olika organisationer.

I lärarlaget ingår Sofia Nordmark, Robert Jonsson, Lena Brönnert, Simon Härnbro och som föreläsare kommer ni därutöver möta Stefan Holgersson och Erik Eriksson. Simon Härnbro är kursansvarig och Sofia Nordmark är examinator för kursen.

Syftet med studiehandledningen är att presentera kursens lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer och obligatorisk kurslitteratur. Dessa dokument hittar du också på kursens sida på lärplattformen LISAM. Genom studiehandledningen orienterar du dig i kursen.

Vidare information läggs ut löpande på LISAM. Därför är det extra viktigt att ni håller er uppdaterade via Lisam där vi meddelar eventuella förändringar.

Vår ambition är att du ska se att det finns en koppling mellan kursens mål, innehåll, och examinationsformer som utgör kursens struktur. Vi i lärarlaget har en pågående dialog om kursen och hoppas att ni studenter ska vilja ha det med oss också under kursens gång. Vi ser fram emot vårens kurs!

Covid-19

Under pågående pandemi måste det finnas beredskap i verksamheten för att kunna anpassa sig till förflyttningar mellan olika nivåer av restriktioner. Detta kan innebära att planerad campusundervisning kan komma att ske i hybridform (dvs vissa moment förläggs på distans) eller helt på distans. Kursansvarig kommer meddela om sådana förändringar på kursens Lisam-sida. Hålla avstånd, tvätta händerna, stanna hemma vid symtom och vaccinering är fortfarande de främsta åtgärder för att förhindra smittspridning.

Vid hybrid eller distansläge måste studenten:

- ha tillgång till kamera och använda den
- tänka på "vett och etikett" för att aktivt kunna medverka under lärtillfället
- tänka på att befinna sig på en lämplig och ostörd plats, med beaktande av eventuell "sekretess"

Som vid alla seminarier förväntas samtliga deltagare förbereda sig och delta aktivt i samtal och diskussioner."

Kursens lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för klassisk och modern organisations- och ledarskapsteori
- redogöra för utveckling och genomförande av organisering och ledning på olika nivåer i socialt arbete
- visa förståelse för betydelsen av samspel och interaktion inom och mellan olika organisationer
- problematisera och analysera organisatoriska strukturer, verksamhetskulturer och processer inom verksamheter i socialt arbete
- redogöra för budget och budgetprocesser och dess koppling till ekonomiska styrsystem
- problematisera och värdera olika förhållningssätt och strategier i socialt förändrings- och utvecklingsarbete.

Kursens innehåll

I kursen belyses klassisk och modern organisationsteori samt ledarskapsteorier i relation till socialt arbete. Kursen inriktas mot kritisk granskning och analys av organisering och ledning av socialt arbete ur olika perspektiv såsom mångfalds-, medarbetar- och brukarperspektiv. Ledningsstrategier i politiskt styrda organisationer behandlas. Olika teorier om utvecklings- och förändringsarbete studeras i relation till förhållningssätt och strategier för förändring och utveckling i social verksamhet. I kursen tränas färdigheter för organisering och ledning på olika nivåer i verksamheter i socialt arbete.

Examination

Examinationen av kursen grundar sig på aktivt deltagande i obligatoriska seminarier samt skriftliga individuella uppgifter. Detaljerad information återfinns i studiehandledningen. Studerande, vars examination underkänts två gånger på kursen eller del av kursen, har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle. Den som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

Mer information om examinationsformer och betygskriterier återfinns under särskilda rubriker senare i studiehandledningen.

Uppgifterna examineras alltid individuellt även om de sker i arbetsgruppen. Examinationerna ska även ses som lärtillfällen.

Generell information om examination finns i Programhandboken.

Information om undervisning/arbetsformer

Kursens introduktion är viktig för det fortsatta arbetet i kursen. Där görs en närmare genomgång av kursens innehåll, arbets- och examinationsformer samt av litteraturen, allt med koppling till lärandemålen. Där ges också information om tidigare kursvärdering och eventuella förändringar i kursen.

Glöm inte att läsa studiehandledningen och litteraturlistan inför introduktionstillfället.

Föreläsningar: På kursen finns olika former av föreläsningar, föreläsningar på campus, föreläsningar digitalt via zoom och inspelade föreläsningar i form av PPT med tal till och till vissa av dessa en frågestund på zoom i anslutning. Länk presenteras på Lisam under veckoplaneringen (detaljplanering)

Kursens föreläsningar introducerar teoretiska perspektiv, begrepp och teman inom kursen. Föreläsarna presenterar huvuddragen inom varje område för att ge en introduktion och struktur som grund för självstudier och läsning av kurslitteraturen. Därutöver ges exempel från aktuell forskning och det sociala arbetets praktik för att fördjupa förståelsen av temat och litteraturen. Inför varje föreläsning finns en läsanvisning så att du kan se vad vi rekommenderar att du har läst inför varje tillfälle.

Seminarier

Kursen innehåller två examinerande seminarier. Arbetsgruppen får i uppgift att lösa en uppgift och presentera sitt arbete.

På det första seminariet SEM1 Orgteori presenteras arbetet muntligt på ett seminarium.

På det andra seminariet SEM2 Ekonomi presenteras arbetet i form av skriftlig inlämning med efterföljande seminarium. Återkoppling ges till varje arbetsgrupp. Närmare instruktion för respektive seminarium publiceras på Lisam inför seminariet.

Färdighetsträning

Kursen innehåller en färdighetsträning där vi tränar på att analysera en situation i en organisation utifrån olika perspektiv på organisering och ledning i socialt arbete. För att få ut så mycket som möjligt av denna bör du ha följt föreläsningarna och läst kurslitteraturen. För godkänt krävs aktiv närvaro. Närmare instruktion publiceras på Lisam.

LISAM

Den utbildningsplattform som används under kursen är LISAM <http://lisam.liu.se>. All kursinformation, olika kursdokument samt kurskommunikation läggs ut där.

ZOOM

Utöver Lisam kommer vi att använda Zoom som ni kan bekanta er med på följande länk: <https://www.student.liu.se/itsupport/zoom-student?l=sv>

Schema

Aktuellt schema med lokaler publiceras i Time Edit

<https://se.timeedit.net/web/liu/db1/schema/> . Var uppmärksam på uppdateringar och förändringar av schemat som kan ske, ibland med kort varsel, under kursens gång.

Lärare som medverkar i kursen

Sofia Nordmark, examinator, sofia.nordmark@liu.se

Simon Härnbro, kursansvarig simon.harnbro@liu.se

Robert Jonsson, robert.jonsson@liu.se

Lena Brönnert, [lena.bronnert@liu.se](mailto:lana.bronnert@liu.se)

Johan Karlsson Lobos johan4.karlsson@norrkoping.se

Märta Eliasson, marta.eliasson@finspang.se

Daniel Edvinsson, daniel.edvinsson@norrkoping.se

Föreläsare

Stefan Holgersson stefan.holgersson@liu.se

Erik Eriksson, erik.eriksson@soch.lu.se

Sammanställning av moment, poäng, kod och betygsnivåer

Benämning moment	Omfattning	Kod	Betyg
Seminarium 1 Organisationsteori och socialt arbete. Deltagande i grupparbete, aktivt deltagande i seminarium.	1 hp	SEM6	U, G
Seminarium 2 Ekonomistyrning och budget. Deltagande i gruppens arbete, skriftlig inlämning samt skriftlig reflektion.	1,5 hp	SEM7	U, G
Färdighetsträning	1 hp	FÄR5	U, G

Att leda som socionom – balansgång mellan olika perspektiv och intressen. Aktiv närvaro på färdighetsträningen.			
Hemtentamen	4 hp	EXM5	U, G, VG

Examination och obligatoriska moment

Seminarium 1 Organisationsteori (SEM6)

Litteratur: Del 1 i Johansson, Dellgran & Höjer (2015).

Detta seminarium och uppgiften syftar till att bearbeta och examinera följande lärandemål:

- redogöra för klassisk och modern organisations- och ledarskapsteori
- redogöra för utveckling och genomförande av organisering och ledning på olika nivåer i socialt arbete
- problematisera och analysera organisatoriska strukturer, verksamhetskulturer och processer inom verksamheter i socialt arbete.

Del 1 i Johansson, Dellgran & Höjer (2015) presenterar olika organisationsteoretiska perspektiv. I arbetsgruppen är er uppgift att tillsammans i arbetsgruppen bearbeta ett fall som läggs ut på Lisam och genom ett organisationsteoretiskt perspektiv beskriva vilka problem som finns i organisationen och presentera ett lösningsförslag på de problem ni identifierat utifrån vart och ett av perspektiven.

I uppgiften ingår att i arbetsgruppen förbereder en muntlig presentation av problemen och er lösning på fallet utifrån "ert" tilldelade teoretiska perspektiv. På seminariet kommer arbetsgruppen att delas in i tre tvärgrupper där ni möter medlemmar från andra arbetsgrupper som löst fallet utifrån andra teoretiska perspektiv. I tvärgruppen presenterar ni er grupps perspektiv, bild av problemen och lösningarna i fallet. Tanken är att få syn på hur perspektiven kan användas, för- och nackdelar med de olika teoretiska perspektiven och vad som händer med fallet när ni undersöker samma fall ur olika perspektiv.

Vi avslutar seminariet med en återsamling i hel seminariegrupp och diskuterar vad uppgiften gett och återkoppling från seminarieledaren.

Igentagning: kontakta seminarieledaren.

Seminarium Ekonomisk styrning och budget (SEM7)

Litteratur:

Brorström, B., Haglund, A., & Solli, R. (2014) Förvaltningsekonomi: en bok med fokus på organisation, styrning och redovisning i kommuner och landsting. 3., [rev. och omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur. Kap 1-4, 8, 9-11 (ej om investeringskalkyler) samt 13.2 om vad ett ekonomisystem är.

Denna uppgift syftar till att bearbeta och examinera följande lärandemål:

- redogöra för budget och budgetprocesser och dess koppling till ekonomiska styrsystem

Ni arbetar i arbetsgruppen och ska presentera och diskutera budget, budgetprocesser och dess koppling till ekonomiska styrsystem. Mer information om hur ni ska göra detta kommer att finnas på Lisam inför de föreläsningar som behandlar ekonomi. Till seminariet ska gruppen skriva en skriftlig inlämning på 3-4 sidor som ni laddar upp i anvisad mapp för detta på samarbetsytan i Lisam. Inlämningarna ska referera till kurslitteraturen på området.

Den skriftliga inlämningen bedöms utifrån följande kriterier:

- Framställningen ska vara välskriven och logiskt formulerad
- Framställningen ska vara balanserad mellan exempel från uppgiften, teori/litteraturanknytning och reflektioner.
- Texten kopplas till kurslitteratur med tydliga referenser och med författarnamn, årtal samt sidnummer, t.ex. Brorström et al, 2014, s. 23. Vid referens till föreläsningar görs det med föreläsare och datum.
- Tydlighet och rimlighet i användandet av begrepp och teorier
- *Självständighet, reflexivitet och kritiskt tänkande*: Texten skall inte enbart bygga på återgivning av vad andra har sagt och skrivit utan också visa på egen analys och reflektion.

Utförligare information om uppgiften presenteras på Lisam. Återkoppling på inlämningsuppgiften ges av seminarieledare i skriftlig form.

För godkänt på uppgiften som helhet krävs, förutom godkänd skriftlig uppgift, aktivt medverkan under seminariet.

Igentagning: kontakta Robert Jonsson för instruktioner.

Färdighetsträning

För godkänt deltagande i färdighetsträning krävs aktiv närvaro. Färdighetsträningen kommer att ske i arbetsgruppen. Arbetsgruppen rollspelar och diskuterar tillsammans ett fall, en situation i en organisation utifrån olika perspektiv som är relevanta för ledning och ledarskap i socialt arbete t.ex. medarbetares, ledarens, brukares och anhörigas perspektiv. Ni bör ha läst igenom och reflekterat kring fallet i förväg för att färdighetsträningen ska fungera som ett lärtillfälle.

Fallet och närmare instruktioner presenteras på Lisam inför färdighetsträningen.

Igentagning: se info om igentagningstillfälle i schemat och veckoplanering.

Anonym examination, hemtentamen

Hemtentamen administreras via inlämningsfunktionen på LISAM för att du som student ska vara anonym under rättningen av din examinationsuppgift. Du lämnar in din tentamen via inlämningsfunktionen och där är ditt namn inte synligt för varken lärare eller administrativ personal. Först efter att tentamen är granskad och bedömd så upphävs anonymiteten. Genom inlämningsfunktionen kan inskickade dokument även gå vidare till Urkund (mer information om Urkund nedan) utan att du som student behöver göra något extra.

Utförliga instruktioner hur du genomför en inlämning kommer att finnas i kursrummet på LISAM.

Hemtentamen är, om ingenting annat uppges, en individuell uppgift där samarbete inte är tillåtet.

Kriterier för betygssättning

Specifika kriterier för betygssättning och bedömning anges i instruktionen för varje examinationsuppgift. För godkänt betyg på seminarium krävs deltagande på seminarium samt godkänd skriftlig inlämning. För godkänt betyg på färdighetsträning krävs aktiv närvaro och deltagande under passet. För G som kursbetyg krävs G på samtliga moment och för VG som kursbetyg krävs G på seminarium och färdighetsträning samt VG på hemtentamen.

Generella instruktioner för skrivande under kursen

Inom kursen kommer du att skriva skriftliga inlämningar och reflektioner till seminariet om ekonomi samt hemtentamen. Du ska använda dig av referenser och infoga en referensförteckning i slutet av texten. Referenser skrivs enligt Harvardsystemet eller enligt annat korrekt använt vetenskapligt referenssystem t.ex. Oxford eller APA. Observera att referenser skall anges med sidnummer i alla de texter som du skriver under kursen. Guide till Harvardsystemet hittar du på bibliotekets hemsida. De begränsningar av sidantal som anges i uppgifterna omfattar **inte** referenslista och försättsblad.

Textstorleken skall motsvara 12 punkter i Times och radavståndet vara 1,5.

Beslut om särskilda medel för pedagogiskt stöd i studiesituation pga. Funktionsnedsättning

Har du rätt till särskilt stöd genom beslut från koordinator för studenter med funktionsnedsättning ska du inför varje termin skicka in ditt beslut till adm.socialarbete@ikos.liu.se. Du ska också informera varje kursansvarig i samband med kursstart. Har inget intyg inkommit vid tentamens startdatum gäller ordinarie inlämningsförfarande.

Om du har särskilt stöd, i samband med salstentamen, är det genom tentamensservice som du ges detta stöd. Du måste vid anmälan meddela vilka extra resurser som krävs. Mer information finns på på <https://www.student.liu.se/studentstod/funktionsnedsattning?l=sv>

Fusk, plagiat, fotografering och upphovsrätt

Med fusk menas att med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöka vilseleda examinator när en studieprestation ska bedömas. En form av fusk är så kallat plagiat. Plagiat är när man på ett otillåtet sätt använder sig av andras texter <https://liu.se/artikel/plagiering-upphovsratt>. Det är därför viktigt att man som student försäkras om vilka regler och normer som gäller när man skriver referat av andras texter och när man citerar. För att upptäcka plagiat kan en examinator med hjälp av URKUND jämföra en students text med andra texter som finns i URKUND. Fusk och plagiat accepteras inte. Om en examinator misstänker att en student fuskat ska hen anmäla detta till Linköpings universitets disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om ev. disciplinära åtgärder <https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>. Den vanligaste utdömda åtgärden är avstängning från undervisningen i ett antal månader.

Läraren förbehåller sig rätten att utforma undervisningen vad gällande innehåll och material. Undervisningen förhåller sig till rådande Upphovsrättslag och LiU-rektorns beslut gällande detta. Det är finns inga krav från universitetets sida att läraren måste distribuera föreläsningsunderlag i samband med ett undervisningstillfälle. Att distribuera någon typ av undervisningsmaterial som strider mot Upphovsrättslagen kan medföra rättsliga påföljder. Rektors beslut om fotografering eller videoupptagning i samband med föreläsning/undervisning är ej tillåten, enligt *Dnr LiU-2012-00312* <http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622637>. Upphovsrättslagen ändrades 2013-11-01 vilket innebär ökade begränsningar när det gäller distribution av text, figurer, modeller och bilder från litteratur samt elektroniskt publicerat material <http://www.ep.liu.se/copyright/index.sv.asp>.

Återkoppling

På seminarieuppgiften i ekonomi ges återkoppling skriftligt av seminarieledaren i grupprummet på Lisam senast 15 arbetsdagar efter seminarium.

På seminariet i organisationsteori och på färdighetsträningen återkopplar lärarna direkt under passet.

På hemtentamen kommer ett lösningsförslag att läggas ut på Lisam i samband med att resultaten delges.

Kursutvärdering

Utvärdering är i alla sammanhang viktig och inom universitetet har vi en skyldighet att utvärdera och utveckla vårt arbete i förhållande till utbildningsplan, kursplaner och examinationsrätt. Utvärdering är också en vital del i socionomprofessionen, där all verksamhet bör följas upp och revideras utifrån utvärdering. Vid kursens slut kommer en utvärdering att sändas ut genom kursvärderingssystemet Evaluate. Du har 15 dagar på dig att fylla i utvärderingen. När utvärderingstiden är slut kommer du att få tillgång till en rapport som redovisar kursvärderingens resultat.

Kursen utvärderas också genom muntlig återkoppling om genomförande vid seminarium och färdighetsträning. Kontakta oss gärna, framförallt kursansvariga, för att delge era synpunkter under kursens gång.

Lärandedialog och studentinflytande

I mitten på varje kurs ska en Lärandedialog äga rum. Vid Lärandedialogen har du som student tillsammans med dina kurskamrater möjlighet att diskutera ditt eget lärande i relation till kursens lärandemål och hur upplägg, innehåll och arbetsformer/moment stödjer ditt lärande. Kursrepresentanterna (se nedan) ansvarar för Lärande-dialogen. Kursansvarig är med för att både svara på frågor och få svar på egna frågor kring hur kursen fungerar. Meddela gärna kursansvarig innan tillfället vilka som är kursrådsrepresentanter så ges dessa möjlighet att leda mötet.

Inom varje årskurs utses 2 - 3 kursrådsrepresentanter som för fram årskursens synpunkter vid studentrådet. Studentråd organiseras två gånger per termin.

Kurslitteratur

En sammanställd lista med den obligatoriska kurslitteraturen finns på Lisam samt på socionomprogrammets studieinfo-sida <https://liu.se/studieinfo/kurs/745g57/vt-2021>

Se även dokumentet ***Vecka för vecka - Läsanvisningar till föreläsningar och andra moment*** på kursen som du finner på Lisam. Där finner du läsanvisningar kopplade till samtliga moment, vad ni förväntas göra under aktuell vecka samt zoomlänkar till moment som sker i zoom.